

Δημιουργικότητα και Μέσα Έκφρασης

Κωδικός Μαθήματος:

ΠΑ0401

Μονάδες ECTS:

5

Εξάμηνο:

6

Διδάσκων:

[Μιχαλοπούλου Κατερίνα](#)

Περιγραφή

Η καλλιέργεια της φαντασίας και η ανάπτυξη της δημιουργικής σκέψης στο νηπιαγωγείο ή/και σε άλλα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας, καθώς και οι ευθύνες για τη μέγιστη αξιοποίηση του εύρους δυνατοτήτων για δημιουργία σε κάθε παιδί εναποτίθενται στον παιδαγωγό, που μπορεί να αναπτύξει στα νήπια την επιθυμία για δημιουργία μέσα από ποικίλες μορφές έκφρασης και καλές εκπαιδευτικές πρακτικές. Το μάθημα θα συνδυάζει την παιδαγωγική θεωρία με την πράξη: τη διδασκαλία και αξιοποίηση εννοιών όπως δημιουργικότητα, κριτική σκέψη, επίλυση προβλήματος, κοινωνικοδραματικό παιχνίδι, αφήγηση, παραγωγή λόγου κ.ά, όπως αυτές ορίζονται και μελετώνται στο πλαίσιο της παιδαγωγικής επιστήμης.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Στη διάρκεια του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να:

- κατανοήσουν τη σημασία της δημιουργίας ενός μαθησιακού περιβάλλοντος που αποτελεί πηγή ερεθισμάτων και εμπειριών και ενθαρρύνει το παιδί στην εξερεύνησή του στην προσχολική ηλικία,
- να αποσαφηνίσουν το ρόλο που καλείται να διαδραματίσει ο εκπαιδευτικός στην καλλιέργεια της φαντασίας και την ανάπτυξη της δημιουργικής σκέψης στο νηπιαγωγείο,
- να κατανοήσουν τη σημασία των βιωματικών δραστηριοτήτων και των ποικίλων μορφών έκφρασης, αντλώντας ιδέες και στόχους από όλες τις μαθησιακές περιοχές του αναλυτικού προγράμματος.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του μαθήματος περιλαμβάνει γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες έχουν τη δυνατότητα να υλοποιήσουν εργασίες τις οποίες παρουσιάζουν στο τέλος του εξαμήνου και αξιολογούνται συνδυαστικά από την εργασία τους και την απόδοσή τους στις τελικές εξετάσεις.

Διδακτική Μεθοδολογία

Διαλέξεις, συζήτηση, εισαγωγή θεωρητικών ζητημάτων με βάση τη βιβλιογραφία, εργαστηριακές ασκήσεις.

Δικτυακή θέση μαθήματος: https://eclass.uth.gr/courses/ECE_U_119/

Λέξεις κλειδιά: Δημιουργικότητα, δημιουργική σκέψη, δημιουργική φαντασία, συμβολικό παιχνίδι, δημιουργικότητα και παιδαγωγικές προσεγγίσεις.

Διάγραμμα περιεχομένων του μαθήματος

1η εβδομάδα:

Η καλλιέργεια της φαντασίας και η ανάπτυξη της δημιουργικής σκέψης των παιδιών από τον παιδαγωγό της προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας.

2η εβδομάδα:

Ορισμός και φύση της δημιουργικότητας. Γνωρίσματα της δημιουργικότητας.

3η εβδομάδα:

Τεστ δημιουργικότητας.

4η εβδομάδα:

Κριτική σκέψη. Δημιουργική σκέψη. Δημιουργική φαντασία.

5η εβδομάδα:

Έκφραση και δημιουργία στην Προσχολική Εκπαίδευση

6η εβδομάδα:

Ο εμπνευστικός ρόλος του παιδαγωγού στην ανάπτυξη της δημιουργικής σκέψης των παιδιών.

7η εβδομάδα:

Η διαμόρφωση του κατάλληλου μαθησιακού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη του εύρους δυνατοτήτων δημιουργίας των παιδιών.

8η εβδομάδα:

Η προσέγγιση των δημοτικών προσχολικών κέντρων του Ρέτζιο Εμίλια της Ιταλίας.

9η εβδομάδα:

Κοινωνικοδραματικό παιχνίδι και δημιουργικότητα.

10η -11η εβδομάδα:

Δημιουργικότητα και παραγωγή λόγου.

12η εβδομάδα:

Δημιουργικές δραστηριότητες στην Προσχολική Εκπαίδευση

13η εβδομάδα:

Παρουσίαση εργασιών

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση

Ξανθάκου, Γ..(2000). Δημιουργικότητα και σχολείο. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Μιχαλοπούλου, Κ. (2008). Δημιουργικότητα και Μέσα Έκφρασης, Διδακτικές σημειώσεις. Υπηρεσία Δημοσιευμάτων Π.Θ.

Μιχαλοπούλου, Κ.(2009). Ο προφορικός λόγος στην προσχολική εκπαίδευση.

Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Ροντάρι, Τζ.(1985). Γραμματική της φαντασίας(πώς φτιάχνουμε ιστορίες για παιδιά). Αθήνα:Τεκμήριο.

Ξενόγλωσση

Martlew, J., Stephen, C. & Ellis, J.(2011). Play in the primary school classroom? The experience of teachers supporting children's learning through a new pedagogy. *Early Years*, 31, 1, 71-83.

Michalopoulou, Aik.(2001). A Spatio-Pedagogical Approach to the Symbolic Play as Kindergarten Activity in Early Childhood. *European Early Childhood Education Research Journal* , 9, 2, 59-68.

Michalopoulou, Aik.(2011). Developing creativity through the dramatic play in Early Years Education, *Proceedings OMEP European Conference* «Perspectives on Creativity and Learning in Early Childhood», 218-222.

Michalopoulou, Aik.(2014). Inquiry-Based Learning through the Creative Thinking and Expression in Early Years Education, *Creative Education*, 5, 377-385.

<http://www.scirp.org/journal/ce>, <http://dx.doi.org/10.4236/ce.2014.56047>

Michalopoulou, Aik. (2014). Creativity Expressed through Drawings in Early Childhood Education, *International Journal of Education*, Vol. 6, No. 2, 69-82. <http://dx.doi.org/10.5296/ije.v6i2.5328>

Michalopoulou, Aik., Grantza, A. (2014). The Design, Realisation, and Evaluation of an Educational Programme: Promoting Play in Kindergarten, *The International Journal of Early Childhood Learning*, volume 20, issue 4, 11-17.

www.thelearner.com

Pascal C. & Bertram, T.(1994). Evaluating and improving the quality of play, in J.R. Moyles (Ed.). *The excellence of play*. Buckingham: Open University Press,.

Pramling-Samuelson I. & Johansson, E.(2006). Play and learning: Inseparable dimensions in preschool practice. *Early Child Development and Care*, 176, 1, 47-65.

Pramling-Samuelson I. & Fler, M.(2009). *Play and Learning in Early Childhood Settings. International Perspectives*. Goteborg: Springer.

Rayna, S. & Brougeres, G.(2000). *Traditions et innovations dans l'éducation prescolaire. Perspectives internationales*. Paris : INRP.

Rogers, S. & Evans, J.(2008). *Inside Role-Play in Early Childhood Education. Researching young children's perspectives*. kent: Routledge.

Rogoff, B.(2003). *The cultural nature of human development*. New York: Oxford University Press.

Umec, L.M & Musek, P.L.(1997). Symbolic Play in Mixed-Age and Same-Age Groups. *European Early Childhood Education Research Journal*, 5(2), 47-59.

Wood, E. & Attfield, J.(1996). *Play, Learning and the Early Childhood Curriculum*. London: Chapman.

Εύδοξος

1. Μιχαλοπούλου, Κ.(2009). Ο προφορικός λόγος στην προσχολική εκπαίδευση. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

2. Ξανθάκου, Γ.(2000). Δημιουργικότητα και σχολείο. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.